

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ
до комплексного державного іспиту з філософії та релігієзнавства
для бакалаврів денної та заочної форм навчання
Загальний перелік питань

1. Анатманвада та абгідгарма в філософії індійського буддизму: саутрантика, вайбгашика, мадг'яміка, йогачара.
2. Основні етапи та напрями розвитку китайської філософії в Стародавності та в Середньовіччі.
3. Прамановада в філософській полеміці мислителів середньовічної Індії.
4. Метафізика Аристотеля: основні ідеї.
5. Поняття буття за Парменідом і Платоном.
6. Головні напрямки та ідеї елліністичної філософії.
7. Філософія античності: загальна характеристика.
8. Філософія Середньовіччя: патристика і схоластика.
9. Емпіризм Нового часу: Д. Лок, Дж. Берклі.
10. Вчення про метод Р.Декарта.
11. Співвідношення вражень та ідей у філософії Д. Г'юма.
12. Учення Б. Спінози про субстанцію.
13. Європейське Просвітництво: основні представники і напрямки.
14. Принципи і закони монадологічного вчення Г. Ляйбніца.
15. І. Кант про відношення теоретичного і практичного розуму.
16. Співвідношення негативної й позитивної філософії за Ф. Шеллінгом.
17. Американський прагматизм: Ч. Пірс, В. Джемс.
18. Головні ідеї й напрямки неокантіанства.
19. Вчення про волю у філософії життя: А Шопенгауер, Ф. Ніцше.
20. Філософія життя: основні напрямки та персоналії.
21. Екзистенційна традиція філософування: критерії розрізнення, представники, ключові поняття.
22. Головні принципи філософії персоналізму. Американський та французький персоналізм.
23. Еволюція неотомізму: від класичного неотомізму до антропологічної трансформації.
24. Філософська герменевтика Г.-Г. Гадамера.
25. Філософія постмодернізму: особливості та головні різновиди.
26. Р. Рорті. Критика фундаменталістської концепції філософії.
27. Філософія фотографії як критика фотографії: В. Флюссер.
28. Агоністична модель демократії Ш. Муфф, Е. Лаклау.
29. Філософія офшорів Дж. Уррі.
30. Природа і соціальний зміст естетичного почуття.
31. Проблема мімезису (Платон, Аристотель, Буало, Беньямін).
32. Теорія мистецтва як форми пізнання в класичній естетиці.
33. Основні напрямки й категорії класичної та некласичної етики.
34. Сучасні концепти справедливості та відповідальності.
35. Проблема совісті в моральній філософії.
36. Формальна та неформальна логіки: взаємозв'язок та відмінності.
37. Традиційна та сучасна логіки: взаємозв'язок та відмінності.
38. Головні напрями сучасної риторики: загальна характеристика.
39. Католицизм, православ'я, протестантизм: порівняльний аналіз.
40. Іслам та ісламський фундаменталізм.
41. Світові релігії. Загальний порівняльний аналіз.
42. Українська філософія у контексті світової філософії.
43. Філософія Григорія Сковороди: основні ідеї.

44. Предмет, проблемне поле та представники вітчизняної духовно-академічної філософії XIX століття.
45. Філософська концепція П.Юркевича.
46. Сучасна логіка як теорія аргументації: класифікація підходів.
47. Соціальні норми і цінності як чинники суспільного розвитку.
48. Інституційні та позаінституційні аспекти суспільного життя.
49. Основні теорії соціальної дії (Вебер, Парсонс, Габермас).
50. Соціальні передумови реалізації свободи особистості.
51. Основні теорії модернізації та їх практика.
52. Основні теорії глобалізації.
53. Лінійна та циклічна парадигми у філософії історії.
54. Концепції інформаційних суспільств та «суспільства знання».
55. Феномен мас: психоаналітичні, соціальні та інтерактивно-дієві інтерпретації.
56. Ідеї «кінця історії» та «зіткнення цивілізацій» як історичні сценарії.
57. Поняття «сущого». Аристотелева класифікація сущого.
58. Кантова критика метафізики.
59. Критика метафізики з боку логічного позитивізму.
60. Гайдегера критика метафізики.
61. Співвідношення понять «метафізика» і «онтологія» .
62. Засади емпіризму, раціоналізму і трансценденталізму в теорії пізнання.
63. Кантівський проект обґрунтування знання.
64. Теоретичні основи пізнавального оптимізму й гносеологічного антифундаменталізму Г. Гегеля.
65. Універсалізм і релятивізм як теоретико-пізнавальні настанови.
66. Проблема істини в теорії пізнання. Концепції істини.
67. Поняття реалізму, метафізичного реалізму, критичного реалізму в епістемологічних концепціях.
68. Фундаменталізм і антифундаменталізм в обґрунтуванні знання.
69. Нормативний і дескриптивний підходи в епістемології.
70. Проблематика знання і пізнання у працях Л.Вітгенштайна.
71. Поняття референції та онтологічної відносності в епістемології В.Квайна.
72. Концепція поступу знання та епістемологічні настанови фальсифікаціонізму К. Поппера.
73. Хибний дуалізм природи і культури. Наслідки і шляхи вирішення.
74. Тілесність і культура.
75. Плюралізм культурного існування.
76. Мимезис як культурфілософська категорія.
77. Парадокс культурного існування. Феномен техніки.
78. Гусерлева критика психологізму, натуралізму й історицизму.
79. Природна настанова та її вимкнення у феноменологічній редукції.
80. Концепція інтенційності у феноменології.
81. Феноменологічна концепція інтерсуб'єктивності.
82. Феноменологія внутрішньої свідомості часу.
83. Практична філософія (філософія дії та активності) в сучасному філософському знанні.
84. Практична філософія (філософія дії та активності) в різних традиціях філософії XX ст.
85. Комунікативна практична філософія.
86. Переосмислення традиційних теоретичних і практичних філософських дисциплін в межах практичної філософії (філософії дії та активності).
87. Практична філософія (філософія дії та активності): актуальність сьогодення і історико-філософські сюжети.
88. Основні ідеї концепції прав людини. Стосунок права і моралі.
89. Злочини проти людяності як специфічний вид прецеденту.

90. Поняття позитивного та природного права.
91. Політична філософія: класичні моделі суспільної угоди.
92. Концепт свободи в ліберальній доктрині.
93. Політичний модерн і постмодерн. Феміністична політична філософія.
94. Процедурна концепція справедливості. Справедливість як чесність.
95. Глобальні наукові революції та зміна історичних типів наукової раціональності.
96. Філософські засади наукових картин світу: причинність і детермінізм.
97. Філософські засади наукових картин світу: системність, цілісність, складність.
98. Свідомість як біологічний феномен: позиція Джона Серля.
99. Функціоналізм у сучасній філософії свідомості.
100. Радикальний фізикалізм Деніела Денета.
101. Розуміння природи свідомості за Девідом Чалмерсом.
102. Предмет, метод і завдання дисципліни «Релігієзнавство». Релігійна ситуація в сучасній Україні.
103. Предмет, об'єкт, методи вивчення релігієзнавства.
104. Поняття релігії. Її структура та функції.
105. Класифікація релігій.
106. Походження релігії.
107. Релігійна ситуація в сучасній Україні.
108. Конституційно-правові основи забезпечення свободи совісті в Україні.
109. Характеристика етнонаціональних релігій.
110. Характерні риси ранніх етнічних релігій (давньогрецька релігія, давньоримська, брахманізм – давньоіндійська релігія).
111. Пізні етнічні релігії (індуїзм, конфуціанство, даосизм, іудаїзм).
112. Елементи зооморфізму та антропоморфізму у ранніх етнічних релігіях (давньоєгипетська релігія, давньогрецька, давньоримська, давньоіндійська (брахманізм)).
113. Світові релігійні системи.
114. Християнство: православ'я, католицизм, протестантизм.
115. Буддизм.
116. Іслам.
117. Порівняння православної та протестантської трудової етики (СРС).
118. Неорелігії. Вільнодумство.
119. Неорелігії, їх ознаки, класифікація та зміст віровчень.
120. Поняття вільнодумства, його особливості та прояви.
121. Атеїзм як радикальна форма вільнодумства.
122. Аргументи атеїзму та їх критика.